

Stof- og alkoholforbrug hos børn og unge - vurdering og støtte til behandling			
Udgiver	Herlev og Gentofte Hospital > Børn og Unge		
Dokumenttype	Vejledning	Version	1
Forfattere	Børne- og ungesocialspl. Naomi Yemane Tekeste og Mette Diget Christensen, afd.læge Mikel Alberdi-Saugstrup. I samarbejde med Herlev Kommunes Rusmiddelcenter.	Gældende fra	06-02-2024
Fagligt ansvarlig	Børne- og ungesocialspl. Naomi Yemane Tekeste	Næste revision	05-02-2027
Ændringer			

(Formål)

Målgrupper og anvendelsesområde

Sundhedspersonale, der kommer i kontakt med:

- børn og unge, der mistrives eller har været i slagsmål
- børn og unge, der fortæller om brug af rusmidler
- børn og unge, der virker påvirket
- børn og unge, der indlægges på grund af rusmiddelpåvirkning.

Definitioner

Rusmidler: alkohol, stoffer, hash

Fremgangsmåde

- Vær ydmyg og nysgerrig, når du stiller spørgsmål, giv tid til at svare, og lyt til svarene.
- De unge har ofte deres egne fortællinger og viden som grundlag for rusmiddelforbruget. Den viden de unge har, er ikke forkert, men ofte brudstykker af klinisk viden. Undlad at vide bedre, men brug de svar, de unge kommer med, til at uddybe deres opfattelse af deres forbrug, og vær nysgerrig på det.
- Når man får lov til at høre, hvor mange af de unges udfordringer de håndterer med rusmidler, får man også et billede af, hvor alvorlig deres samlede situation skal vurderes at være.

Spørgsmål man kan stille

Børn og unge skelner ofte mellem alkohol, stoffer og hash. OBS - hash er for mange unge ikke en del af stofferne.

Spørg gerne ind til, om den unge har et forbrug af receptpligtig medicin (som de ikke har fået på recept) fx opioider/ benzodiazepiner, som de ofte tænker som medicin, og derfor ikke svarer positivt på, når de spørges om stoffer.

- "Hvornår bruger du rusmidler?" (brug ordene "alkohol", "stoffer" eller "hash")
- "Har du venner, der bruger rusmidler?" "Har du venner der ikke bruger?"
- "Hvad bruger du rusmidlerne til?"
- "Hvad hjælper rusmidlerne dig med?"
- "Er der noget, du ikke kan eller som er svært uden rusmidlerne?" (sove, slappe af, finde ro, feste, være sammen med mange mennesker, andet)
- "Har du oplevet ændringer i humør, søvn, problemer med andre, manglende evne til at klare hverdagen?"
- "Har du dårlige eller farlige oplevelser, når du bruger rusmidler?" (vold, grænseoverskridende adfærd, uønskede seksuelle oplevelser, uheld der giver dig fysiske skader/skadestuebesøg)
- "Hvordan passer I på hinanden, når I bruger rusmidler? Eller tager du dem alene?"
- "Hvad gør du, når du er indlagt på hospitalet - er det svært uden rusmidlerne?"
- "Oplever du tit uro, humørsvingninger, irritation, når du ikke tager rusmidlerne?"
- "Har du det ofte enten for varmt eller for koldt?"

Informér gerne om, at abstinenser kan være uro, humørsvingninger, irritation, temperaturstigninger/hedeslag eller problemer med at styre sit temperament... det er ikke som på film, hvor man bliver rigtig syg.

<p style="text-align: center;">Vurdering</p>	<p style="text-align: center;">Handling</p>
<p>Ud fra samtale med den unge og med anvendelse af ovenstående hjælpe-spørgsmål, hvordan vurderer du den unges brug af rusmidler.</p>	<p>OBS! Kontakt altid børne- og ungesocialspl., som vil støtte op om nedenstående.</p>
<p>Grønt niveau</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Den unge har ingen afhængighed, men en nysgerrighed og afprøvning af rusmidler. • Endvidere et mindre forbrug, der ikke dominerer hverken hverdag eller fester. 	<ul style="list-style-type: none"> • Giv den unge telefonnummeret til hjemkommunens rusmiddelcenter, se under Bilag. • Fortæl: <ul style="list-style-type: none"> ◦ at man godt må ringe uden at være afhængig af stoffer, alkohol, hash eller medicin ◦ at man kan også bruge rusmiddelcenteret til at tale med en, der ved en hel masse om rusmidler, og som ikke dømmes én, men bare gerne vil hjælpe. <p>Alle kommuner er forpligtet til at tilbyde rådgivning og vejledning. Rådgivning og vejledning foregår anonymt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overvej, om der er indikationer i øvrigt, der gør, at der skal laves en underretning til hjemkommunens børne- og ungemyndighed.
<p>Gult niveau</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Den unge bruger rusmidler til at dæmpe, løse eller få pause fra sine problemer og følelser. • Endvidere et større forbrug, hvor rusmidlet fylder en del ved enten fester eller hverdag. • Den unge fravælger ting, når der ikke er mulighed for at bruge rusmidler. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt hjemkommunens rusmiddelcenter, se under Bilag. • Sørg for, at der bliver etableret en kontakt inden udskrivning. • Underret kommunens børne- og ungemyndighed.
<p>Rødt niveau</p>	

- Den unge fravælger ting, når der ikke er mulighed for at bruge rusmidler.
- Den unge tager stoffer alene.
- Den unge ændrer adfærd for at bruge stoffer.

- Overvej, om den unge skal være indlagt til akut abstinensbehandling i afdelingen.
- Kontakt hjemkommunens rusmiddelcenter, se under [Bilag](#). Sørg for, at der bliver etableret en kontakt inden udskrivning.
- Underret kommunens børne- og ungemyndighed.

(Ansvar og organisering)

(Referencer, lovgivning og faglig evidens samt links hertil)

Bilag

Rusmiddelcenter i hjemkommune

- Ballerup: [Brydehuset](#), tel 44 77 37 37
- Frederiksberg [U-turn](#), tel. 28 98 39 22
- Gentofte: [Rusmidler - rådgivning og behandling](#), tel. 21 31 07 13
- Gladsaxe: [Rusmiddelcenter](#), tel. 39 57 39 00
- Herlev: [Kagshuset](#), tel. 44 52 63 40
- København: [U-turn](#), tel. 82 56 23 00
- Rødovre: [Rådgivnings- og Behandlingscentret](#), tel. 36 37 93 50